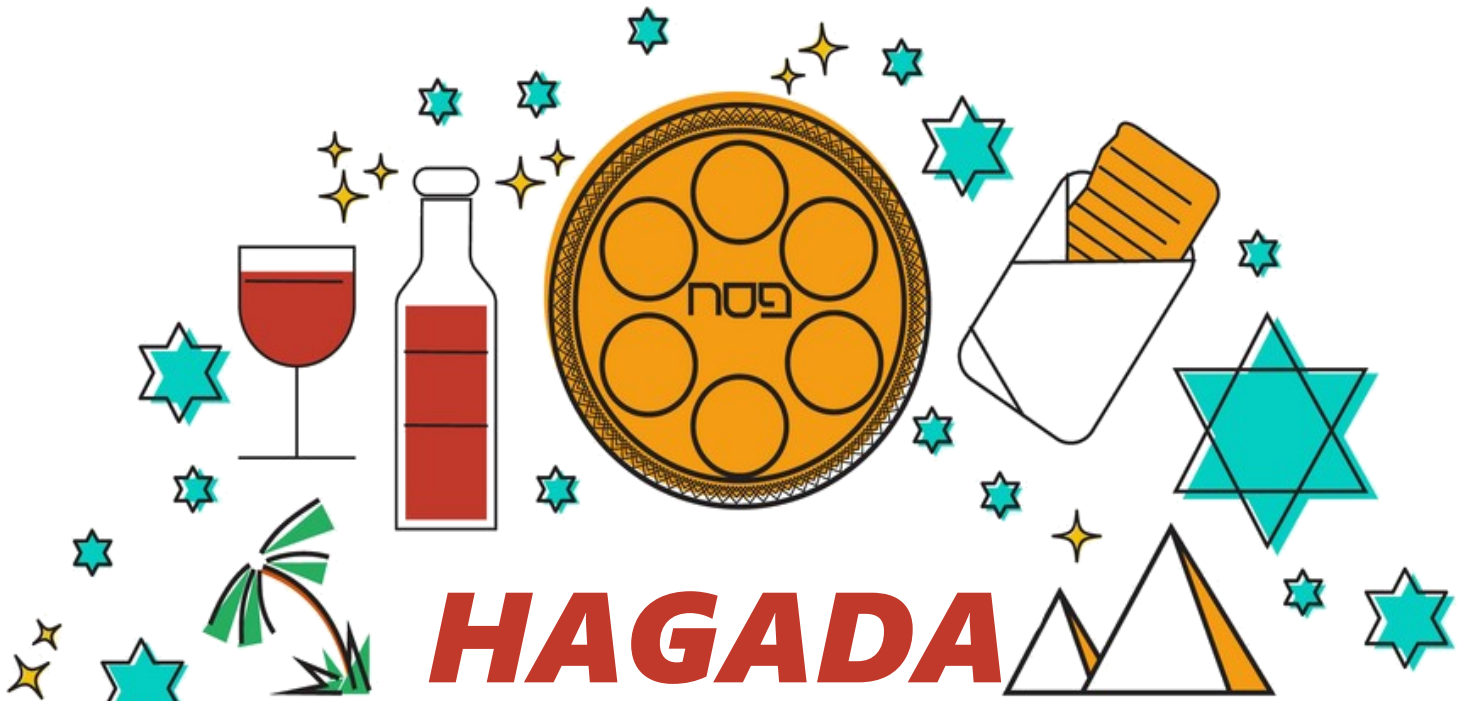

MOJA PRVA

HAGADA

ŠEL PESAH

SEDER ZA DECU

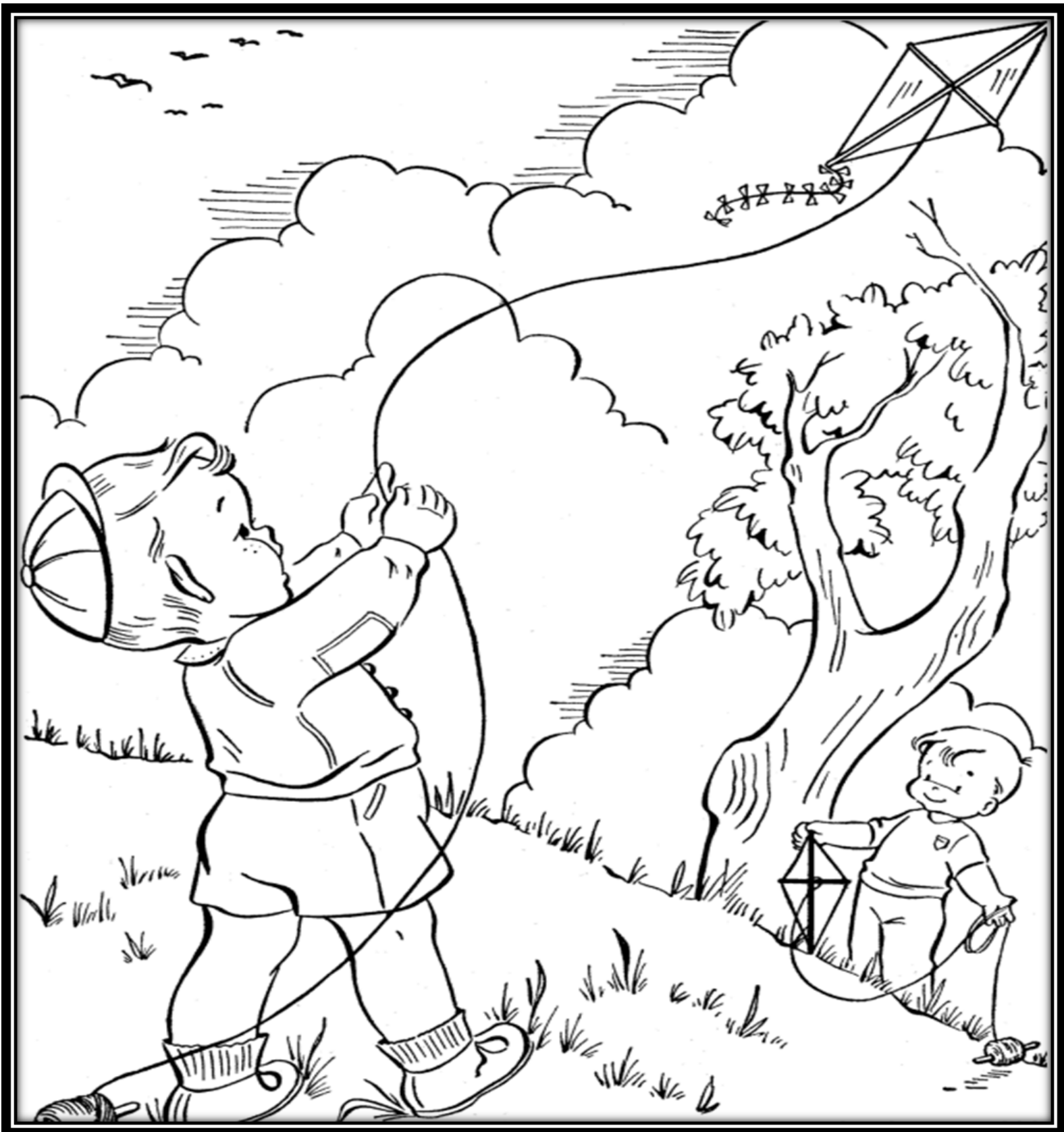
Ledor Vador je obrazovni projekat Saveza javerejskih opština Srbije

Publikacija je namenjena deci i omladini, u nadi da će svako od vas pronaći nešto interesantno i prilagođeno vašem uzrastu.

Ovu publikaciju priredile su koordinatorke projekta

Sonja Viličić i Mila Stojanović

5779. / 2019.

Proleće je stiglo! Drveće dobija nove listove. Cveće počinje da cveta. Ponovo možemo da se igramo u prirodi i slušamo cvrkut ptica, puštamo zmajeve i da se igramo na suncu. Sa prolećem nam dolazi i praznik Pesah.

Kako bi se pripravili za
Pesah, svi u porodici
pomažu u spremanju i
pripremanju kuće....

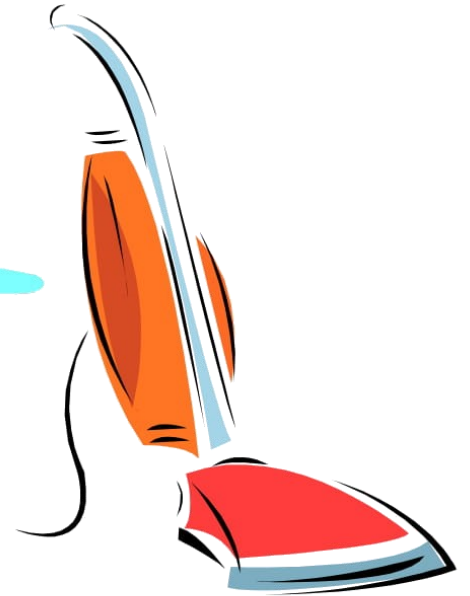
...

Pripremamo svečane
tanjire, čistimo kuću od
svih mrvica, spremamo
ukusne obroke od macesa
i kuvamo jela bez brašna i
kvasca.

**PROBAJ DA SAZNAŠ ZAŠTO SE PRED PESAH, PRILIKOM
ČIŠĆENJA KUĆE, KORISTE PERO I SVEĆA.
POTOM OBOJI OVU SLIKU**

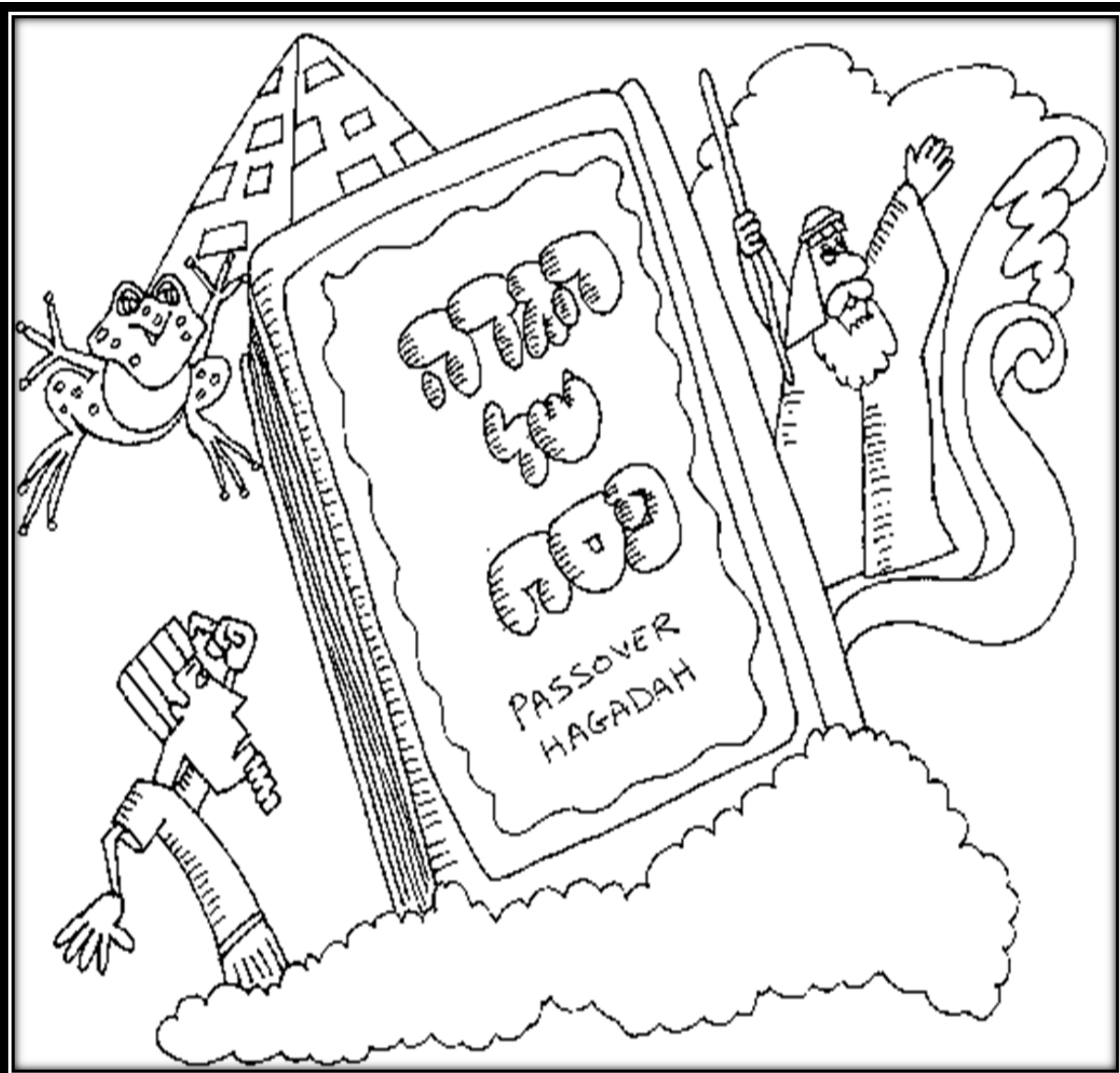
**ZAOKRUŽI ŠTA ĆEŠ KORISTITI KAKO BI OČISTIO
KUĆU PRED PESAH**

ZAOKRUŽI SVE KVASNO ŠTO TREBA DA SE OČISTI IZ SOBE

Pesah traje nedelju dana. Praznik počinjemo Seder večerom. Tada čitamo i pričamo priču o tome kako je jevrejski narod izašao iz Egipta gde su živeli kao robovi.

Čitamo posebnu knjigu koja se zove **Hagada**. Hagada na hebrejskom jeziku znači „pričati“.

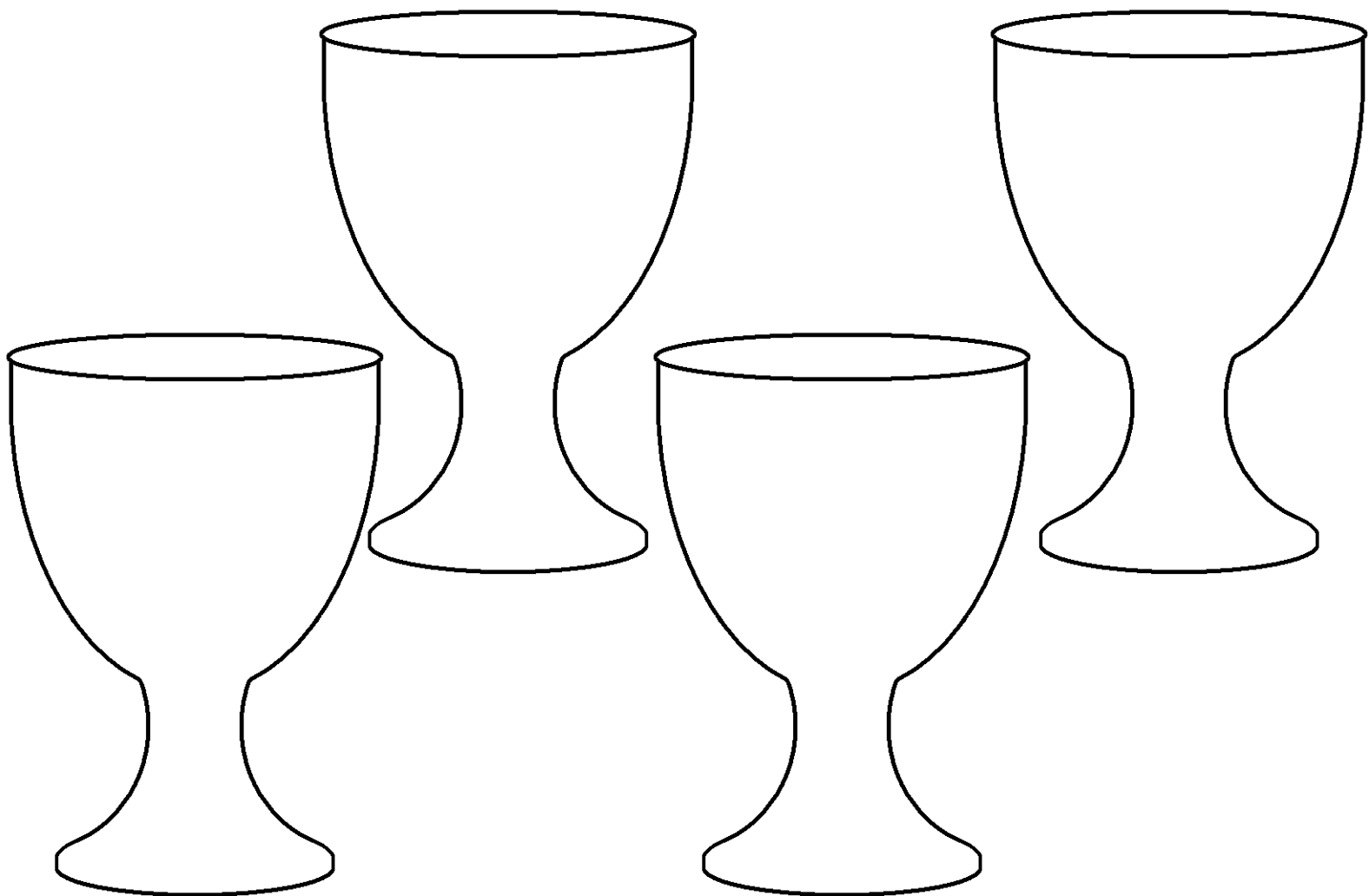

Kiduš

Pre početka večere izgovaramo Kiduš, blagoslov nad vinom. Časa vina služi kao sinonim za sreću i slatko praznovanje praznika.

Baruh Ata Adonaj Elohejnu Meleh haolam borej pri hagafen.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji stvara plod vinove loze.

Nacrtaj u ovim čašama četiri stvari koje tebe čine srećnim.

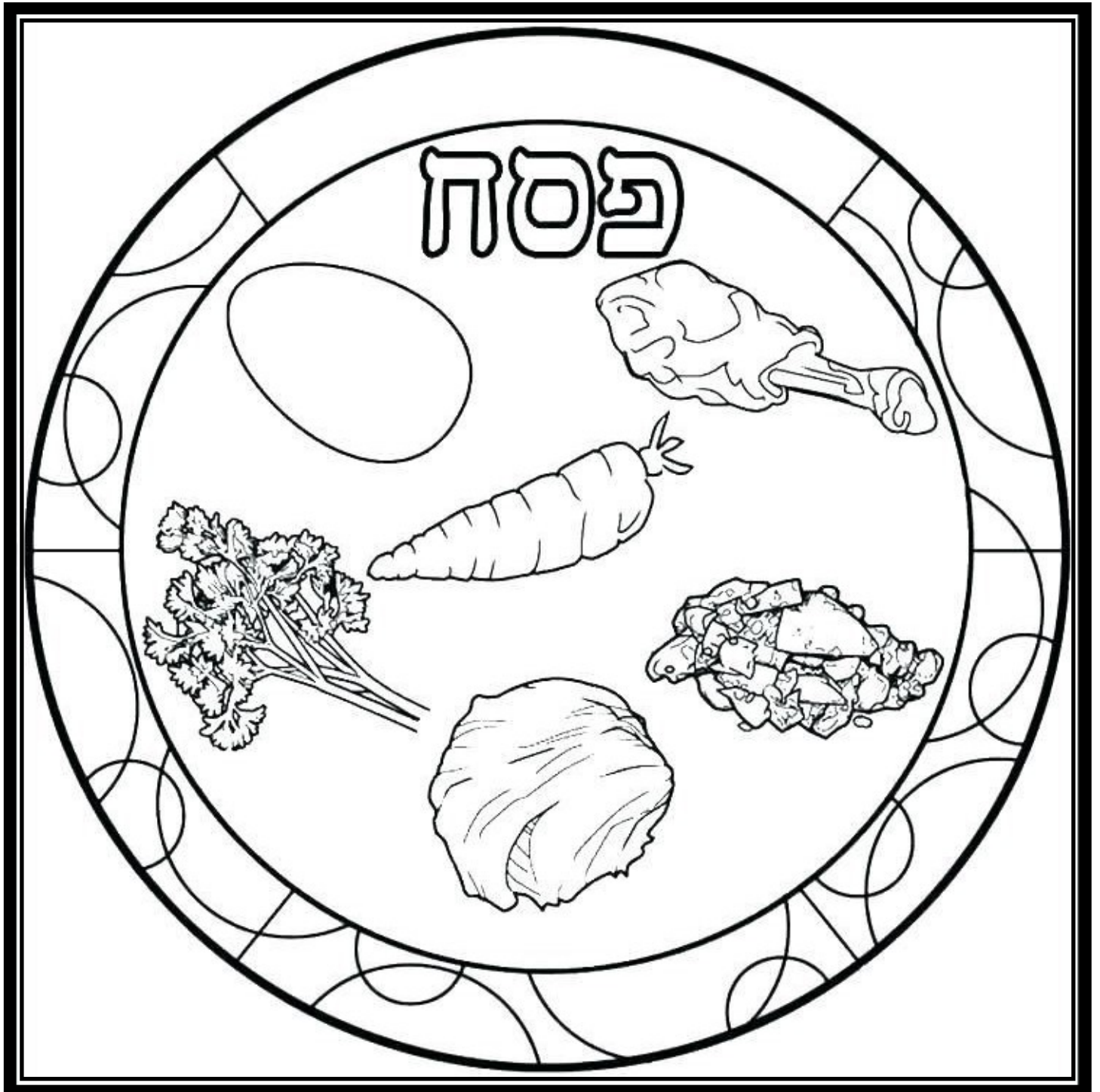
Seder sto

Sto za Seder večeru postavljen je drugačije nego inače. Na sto se stavljaju tri parčeta macesa i Seder tanjir na kojem se nalaze:

Koska
Gorke trave

Jaje
Haroset (jabuke i orasi)

Peršun

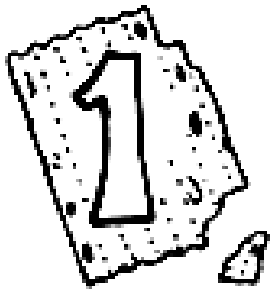

Zašto jedemo posebnu hranu za Pesah?
Kako se Seder večera razlikuje od obične večere?

Četiri pitanja

Ma ništana halajla haze mikol halejot?

Zašto je ova noć drugačija od drugih noći u godini?

Šabehol halejlot anu ohlin hamec umaca.

Halajla haze kulo maca.

Svih noći jedemo i kvasno i beskvasno,
a ove noći samo beskvasno?

Svih drugih noći jedemo svakakve vrste hleba. Zašto ove jedemo samo maces?

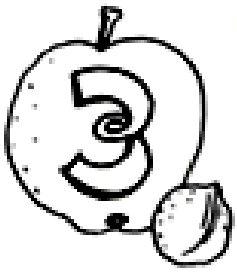

Šabehol halejlot anu ohlin šear jerakot.

Halajla haze maror.

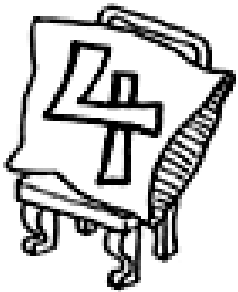
Svih noći jedemo razne vrste zeleni, a ove noći samo gorke trave, maror?

Šabehol halejlot ejn anu matbilin afilu paam ehat. Halajla haze štej peamim.
Nijedne noći ne umačemo trave nijedanput, a ove noći dvaput?

Svih drugih noći obično ne umačemo jednu vrstu hrane u drugu. Za našim Seder stolom umačemo peršun u slanu vodu, a gorke trave u haroset. Zašto umačemo hranu dva puta večeras?

Šabehol halejlot anu ohlin bejn jošvin uvejn mesubin. Halajla haze kulanu mesubin.
Svih noći jedemo ili sedeći ili naslonjeni, a ove noći svi samo naslonjeni?

Svih drugih noći jedemo sedeći pravo. Zašto se večeras naginjemo u levo?

**Da li smo postavili mnogo pitanja?
Hajde da nađemo odgovore dok budemo pričali
priču o Pesahu.**

Jevrejski narod u Egiptu

Nekad davno, Egiptom je vladao zli faraon. Zvao se Ramzes. Jevreji koji su živali u Egiptu bili su robovi. Morali su da rade veoma naporno praveći gradove i palate za Faraona.

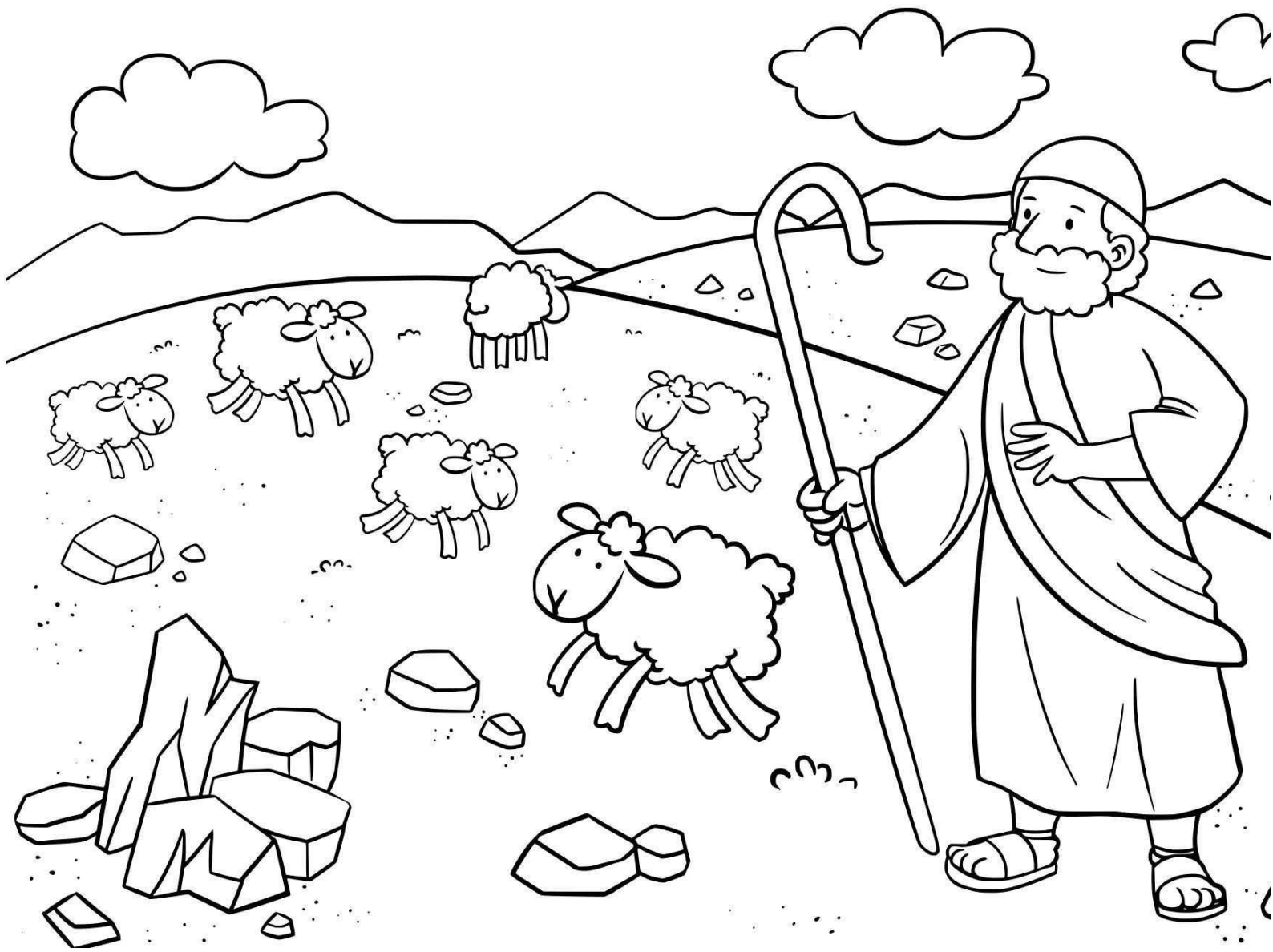

Faraon je naročito bio zao prema jevrejskoj deci. Jedna jevrejska majka je sakrila svoje dete u korpu i pustila je niz reku, da ga faraon ne bi našao. Kada je faraonova ćerka, princeza, došla do reke da pliva, pronašla je bebu i odlučila da je zadrži i odvede u palatu. Bebu je nazvala Mojsije. Na hebrejskom Mojsije znači – donešen iz vode.

Kako je Mojsije rastao, video je da jevrejski robovi naporno rade za faraona. Nije voleo državu gde su ljudi zli prema jevrejima, pa je otišao iz Egipta i postao je pastir u dalekoj zemlji.

Jednog dana kada je Mojsije izveo ovce na pašu, video je žbun koji gori. Čuo je glas koji je dolazio iz žbuna. Bio je to glas Boga. Bog je rekao Mojsiju da se vrati u Egipat, oslobodi jevrejske robove i da ih odvede što dalje od zlog faraona.

Mojsije se vratio u Egipat. Otišao je kod faraona i rekao mu je:

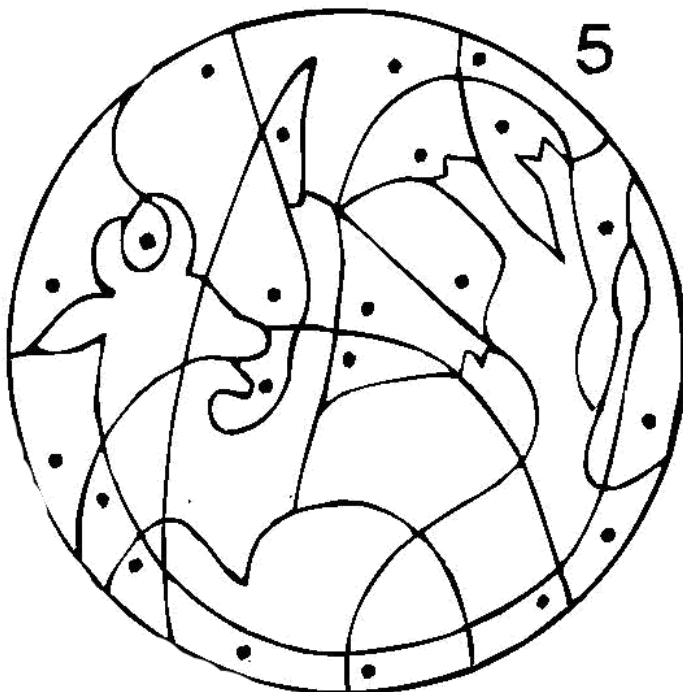
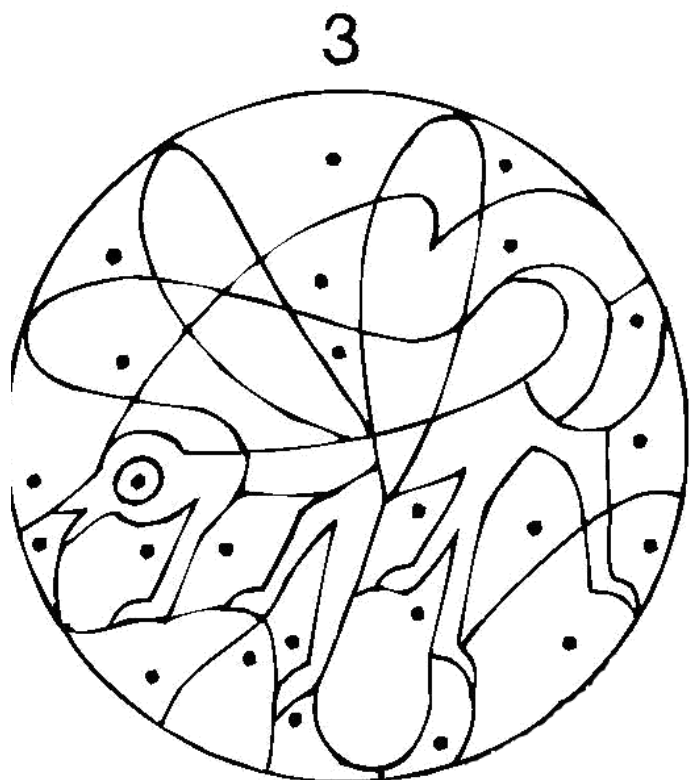
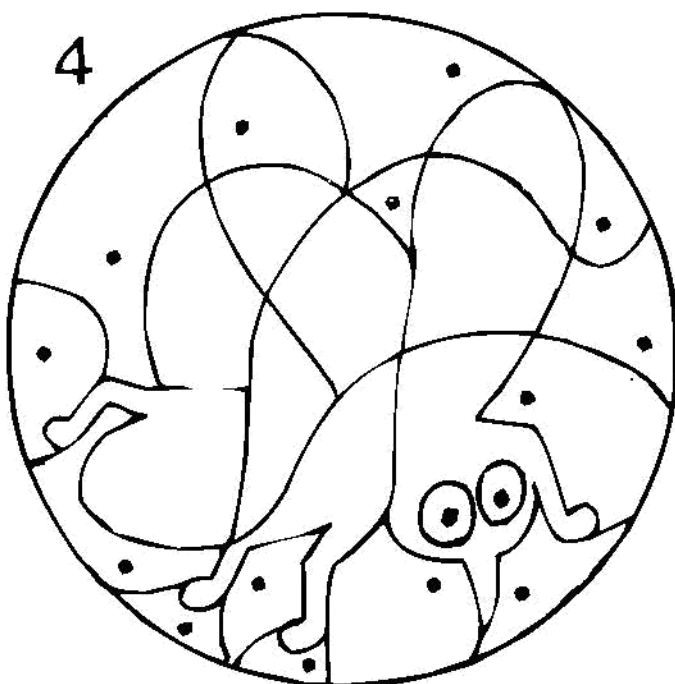
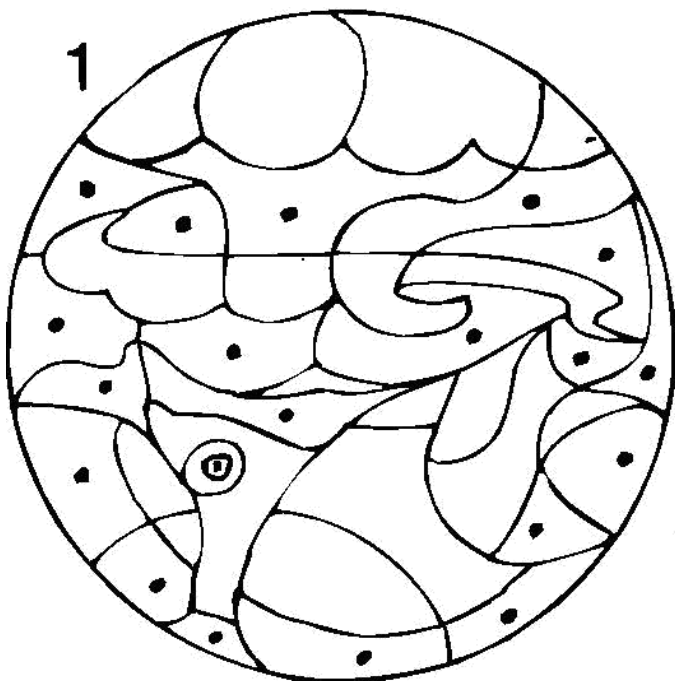
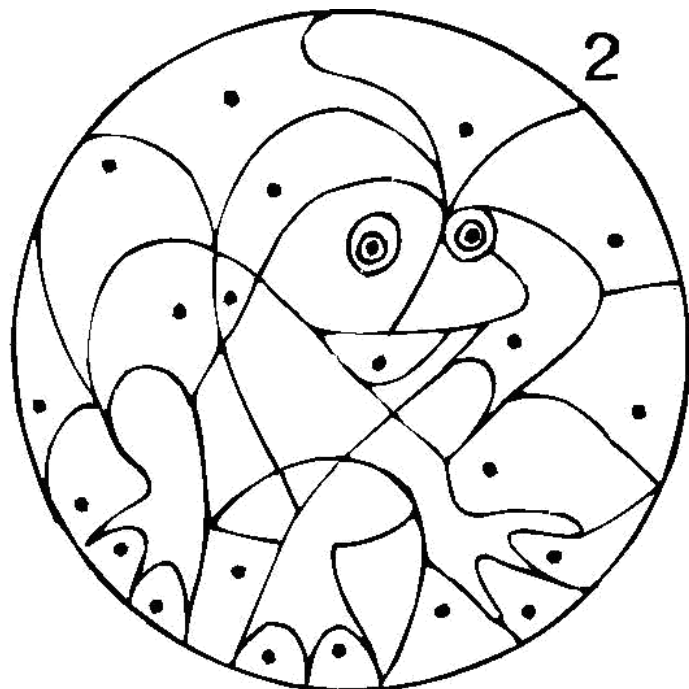
PUSTI MOJ NAROD !

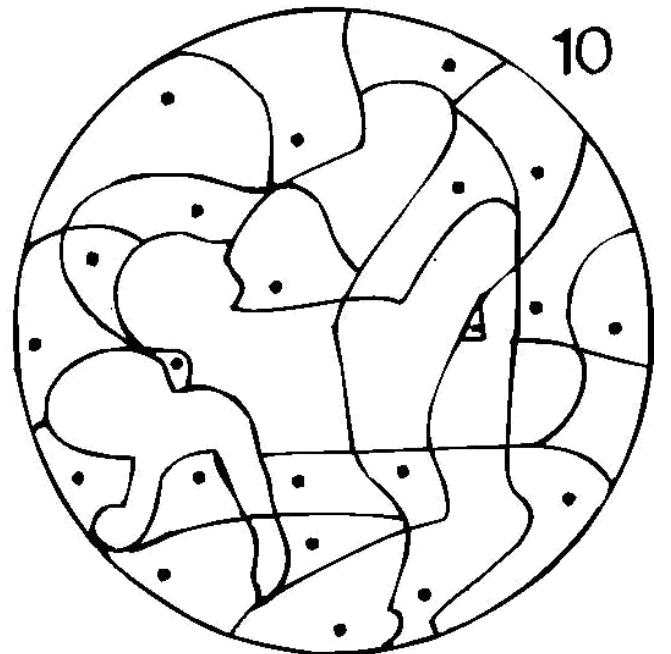
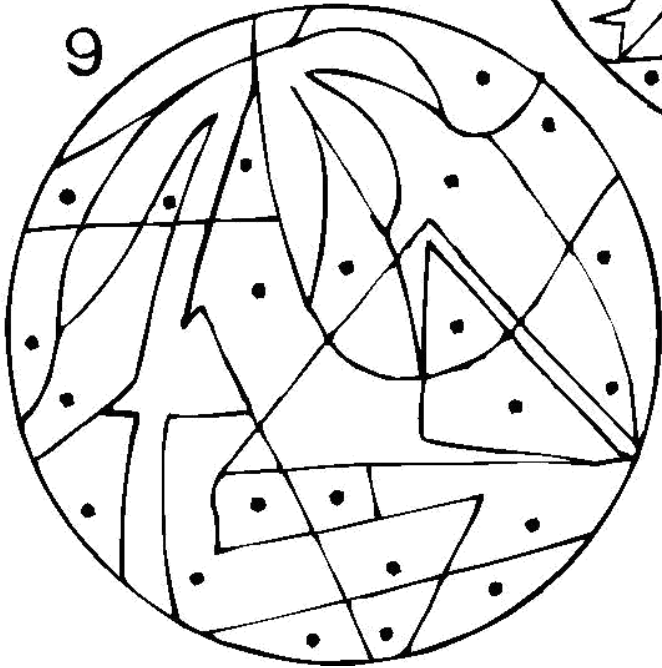
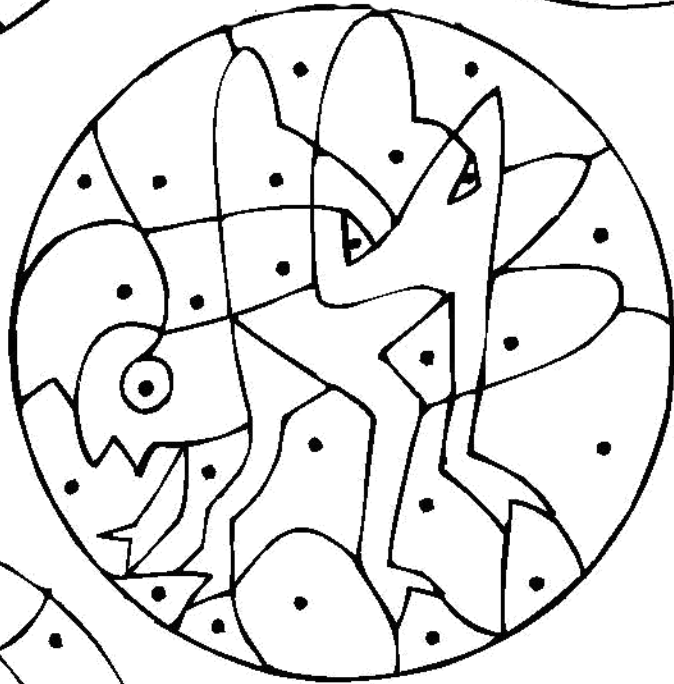
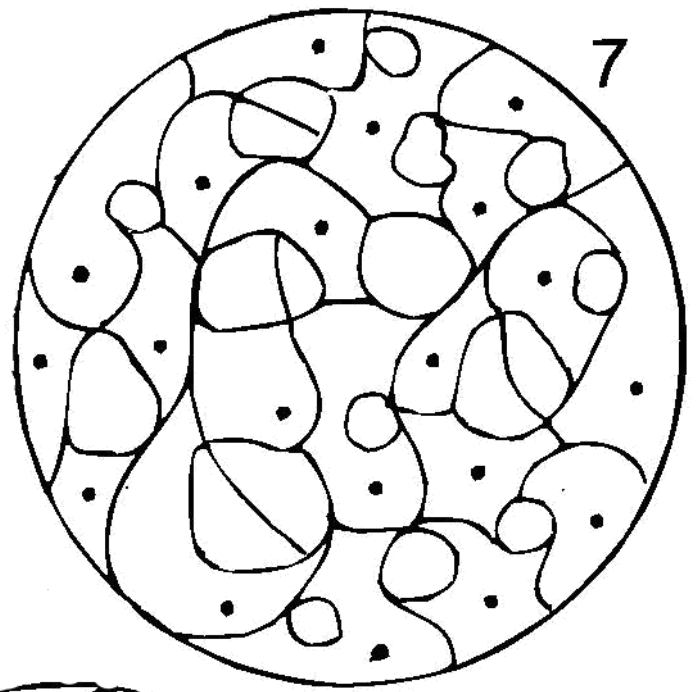
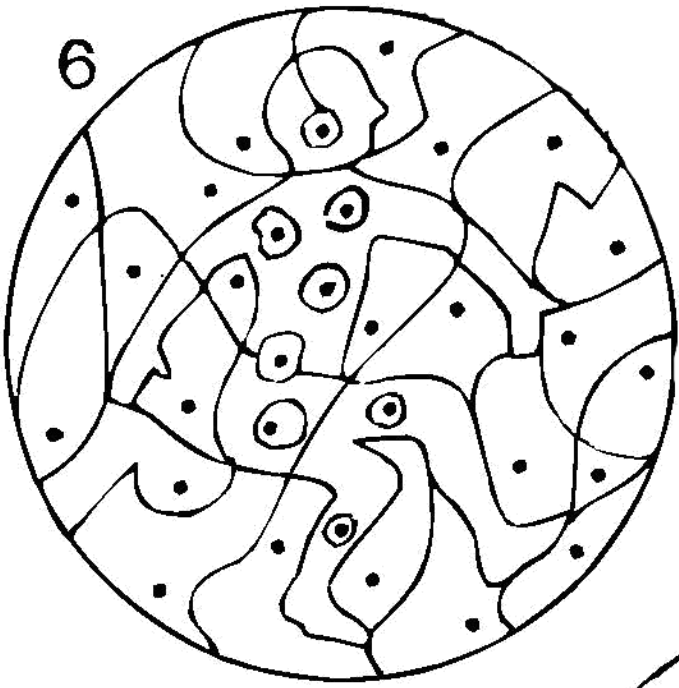
Ali faraon nije hteo da ga sluša.

Bog je bio ljut na faraona i zbog toga ga je kaznio deset puta-poslao mu je 10 zala.

Oboji polja koja su označena tačkom i saznaćeš koja zala poslata kao kazna.

Napokon, faraon je rekao Mojsiju da odvede robove iz Egipta. Ljudi su se veoma brzo spremili za odlazak. Nisu imali vremena da prave hleb za put. Umesto hleba, stavili su živo testo na leđa. Sunce je ispeklo hrskavo testo koje je nazvano maces.

Jevrejski narod je pratio Mojsija. Kada su došli do mora, Mojsije je podigao svoj štap i podelio more. Narod je hodao po suvoj zemlji i tako su došli do pustinje.

Jevreji su bili jako srećni što su spašeni okrutnog faraona. Mojsije im je rekao da svake godine treba da slave Pesah, da se sećaju da su nekada bili robovi u Egiptu, a da su sada slobodani. To je razlog zašto danas slavimo Pesah.

Zapevajmo zajedno pesmu o tome koliko smo srećni što smo slobodni.

Avadim Hajinu
Avadim hajinu, hajinu
Ata benaj horin, benaj
horin
Avadim hajinu
Ata, ata benaj horin, benaj
horin

POVEŽI BROJEVE OD NAJMANJEG DO NAJVEČEČEG

Tora govori o četiri vrste sinova: jedan mudar, jedan zao, jedan naivan i jedan što ne zna da pita.

Haham – Mudri, šta on kaže? On postavlja pitanja i jako je znatiželjan.

Raša – Zli, šta on kaže? „Čemu *vam* ova služba?“ Vama, ali ne i njemu. Budući da je sebe isključio iz zajednice, prekršio je osnovni princip.

Tam – Naivni, šta on kaže? „Šta je ovo?“

Ve šeeno jodea lišol – A onaj koji ne zna da pita, ti započni razgovor s njim, zato što i njemu mora da ispričamo priču o izlasku iz Egipta.

NA OSNOVU SLIKE PREPOZNAJ KOJI JE KOJI SIN I NAPIŠI IMENA NA LINIJI

רָשָׁע

חָכָם

שְׂאֵינוּ יוֹדְעִים
לְשֵׂאל

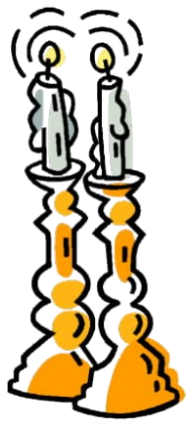
תָּם

POVEŽI BROJ SA SLIKOM

4

10

3

2

Odgovor na četiri pitanja

Sada kada smo vam ispričali priču o Pesahu, hajde da probamo da odgovorimo na četiri pitanja koje smo postavili na početku Sedera.

Zašto jedemo Maces za vreme Pesaha?

Kada su Jevreji napustili Egipat, nisu imali vremena da peku hleb za svoje putovanje. Stavljali su živo testo na svoja leđa, i dok su hodali, sunce bi svojom toplotom ispeklo testo koje bi postalo tvrdo i hrskavo.

Zašto jedemo gorke trave, maror na Sederu?

Maror nas podceća na gorak i okrutan život koji su Jevreji vodili dok su živeli pod faraonovim ropstvom.

Zašto dva puta umačemo hranu na Sederu?

Umačemo gorke trave u slanu vodu i u haroset kako bi se setili koliko je težak bio život robovima u Egiptu. Mešavina izrendanih jabuka i oraha liči na glinu koju su Jevreji koristili kako bi napravili ciglu kojom su gradili Faraonove palate i gradove.

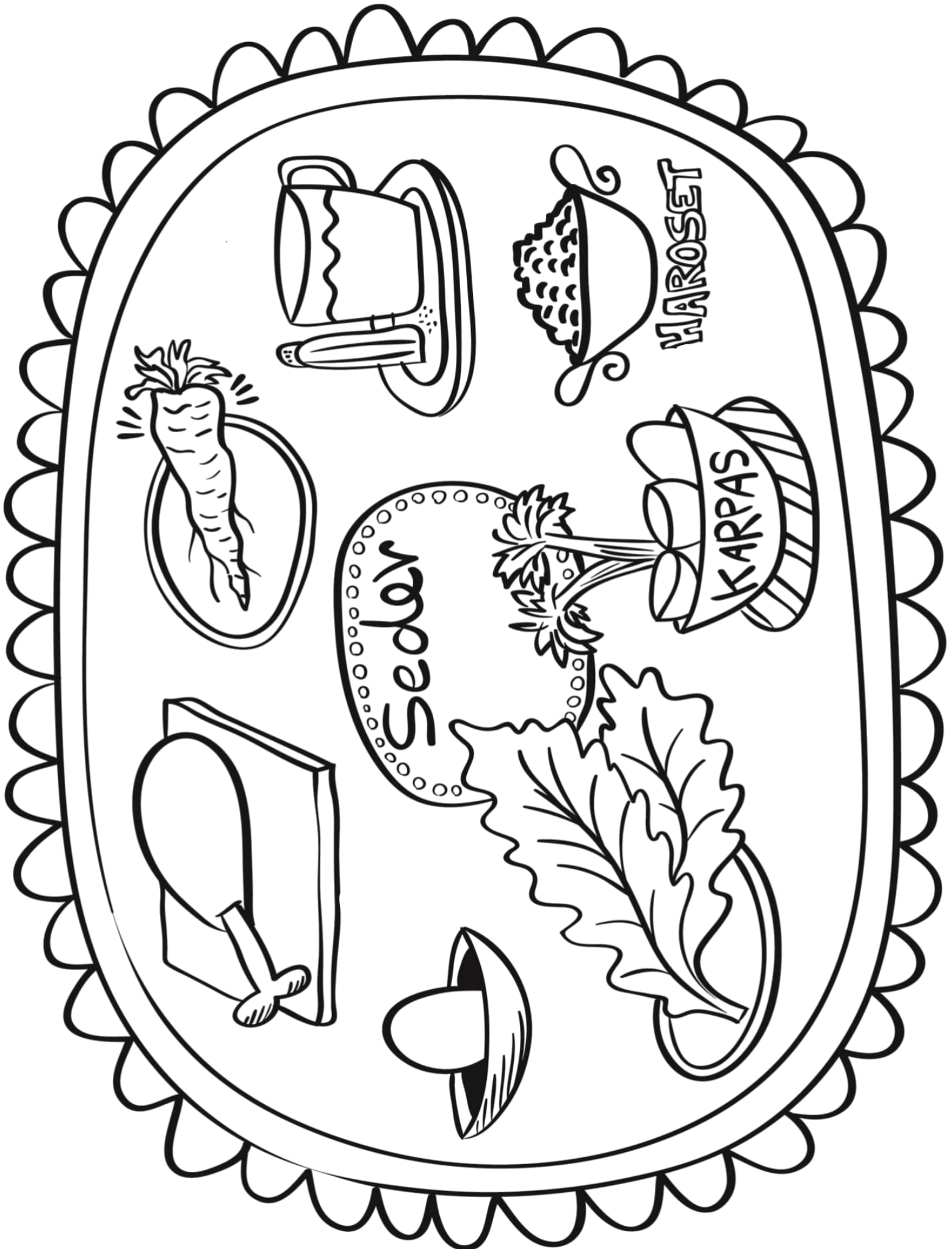
Umačemo peršun u slanu vodu. Peršun nas podceća da je proleće stiglo i da će se se roditi nov život. Slana voda nas podceća na suze i znoj robova.

Zašto se za vreme Sedera naslanjamo na jastuk?

Naslanjamo se na jastuk kako bi se udobno smestili i setili da smo nekada davno bili robovi, ali smo sada slobodni.

OBOJI SEDER TANJIR

HRANA KOJU JEDEMO ZA PESAH

Maces

Pre nego što jedemo maces, srednje parče polomimo i polovinu ostavljamo sa strane za dezert. Taj komad macesa naziva se Afikoman. Sakrivamo ga na sigurno mesto, tako da ga možemo naći posle obroka.

Sada svi jedemo parče macesa i izgovaramo dva blagoslova.

Baruh ata Adonaj, Elohejnu meleh haolam, hamoci lehem min haarec.

Baruh ata Adonaj, Elohejnu meleh haolam, ašer kidešanu bemicvotav vecivanu al ahilat maca.

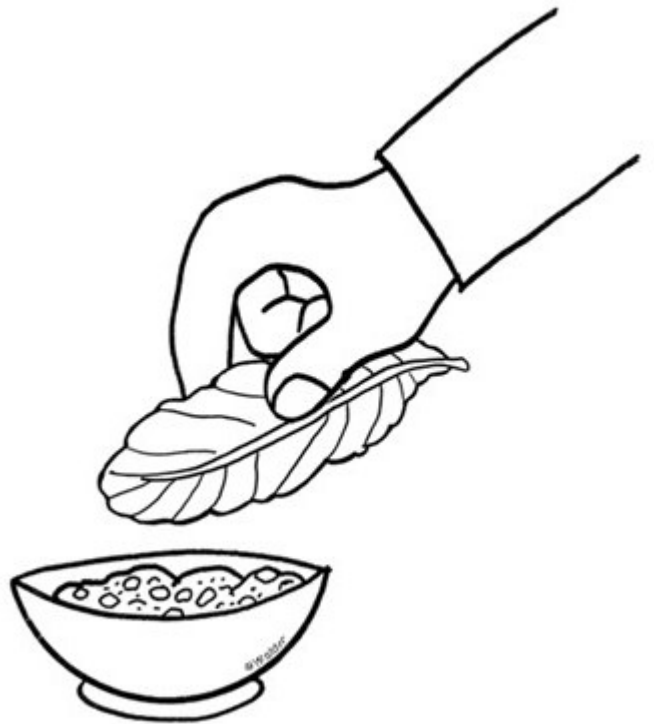
Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože naš, Kralju vaseljene, Koji daje hleb iz zemlje.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože naš, Kralju vaseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i zapovedio nam da jedemo maca.

Karpas

Neka svako umoči parče peršuna u slanu vodu. Pre nego što ga pojedemo izgovaramo blagoslov

Baruh Ata Adonaj, Elohejnu Meleh haolam, borej pri haadama.

Blagosloven da si Ti, Gospode
Bože naš, Kralju vasseljene, Koji daje plodove zemlje.

Maror

Neka svako umoči parče marora u haroset. Izgovaramo blagoslov.

Baruh ata Adonaj Elohejnu meleh haolam, ašer kidešanu be-micvotav vecivanu al ahilat maror.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Bože naš, Kralju vasseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim, i zapovedio nam da jedemo maror .

**ZA PESAH JEDEMO POSBNU HRANU KOJA NAS
PODSEĆA NA TEŽAK ŽIVOT JEVREJA U EGIPTU
POVEŽI HRANU SA ONIM NA ŠTA NAS ASOCIRA**

**GORKE
TRAVE**

SLANA VODA

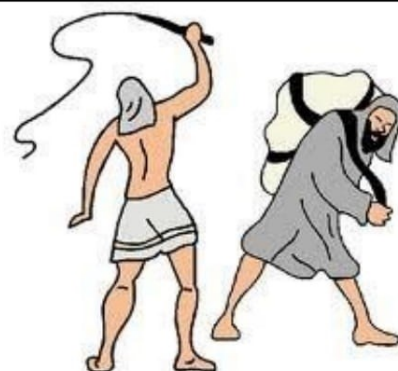

HAROSET

**SUZE KOJE SU
PROLILI
JEVREJI U
EGIPTU**

**CEMENT KORIŠĆEN
ZA PRAVLJENJE CIGLI**

**GORAK ŽIVOT JEVREJA
U EGIPTU**

Jaje i koska

Na Seder tanjiru nalaze se još dva simbola. Jaje je još jedno podsećanje na proleće, dok koska simbolizuje prvo proslavljanje Pesaha, kada su jevreji ispekli jagnje i jeli ga uz maces.

Elijahova čaša

Na stolu stoji i jedna dodatna čaša vina. To je Elijahova čaša. Postoji priča da Elijahu, veliki učitelj i prorok, koji je živeo pre mnogo godina, posećuje svaki Seder kako bi svima poželeo godinu punu slobode i mira. Otvaramo vrata i pozivamo Elijahua da uđe u naš dom.

Posmatraj ovu čašu tokom Seder večere i vidi da li će vino da nestane.

Nauči pesmu kojom dočekujemo Elijahua.

Eliajahu hanavi,

Eliajahu hatišbi

Eliajahu, Eliajahu,

Eliajahu hagiladi.

Bimhera bejamenu,

Javo alejnu,

Im Mašiah ben David,

Im Mašiah ben David

Pošto otvorimo vrata za Elijahu-a, takođe se prisećamo da postoje Jevreji i danas u svetu koji ne mogu imati Seder večeras jer nisu slobodni ili su siromašni. Ako ih slučajno sretnete negde, pozovite ih da sa vama proslave Pesah.

Zapevajmo zajedno pesmu kojom se zahvaljujemo što je jevrejski narod izbavljen iz egipatskog ropstva.

Dayenu (Bilo bi nam dovoljno)

Ilu hoci, hocianu,
Hocianu mimicrajim,
Mimicrajim, hocianu
Dajenu.

Ilu natan, natan lanu,
Natan lanu et ha Tora,
Natan lanu et ha Tora,
Dajenu.

Bilo bi nam dovoljno
da nas je izveo iz Egipta
Bilo bi nam dovoljno
da nam je dao Toru

Posle večere

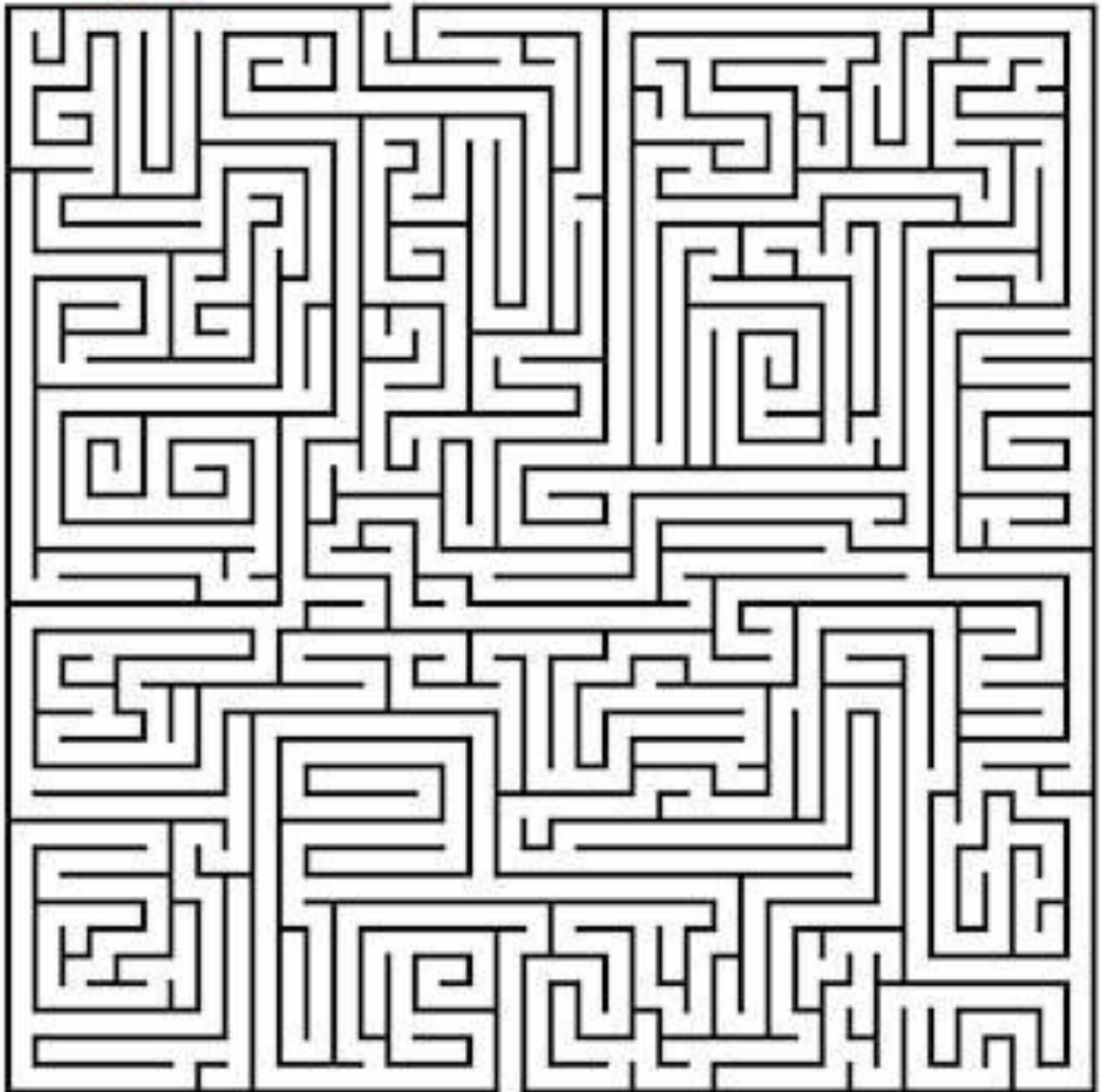
Onaj ko pronade Afikoman dobija nagradu, nakon što ga donese za sto. Afikoman se lomi i svi uzimaju parčence za dezert. Seder večeru završavamo izgovarajući Blagoslov.

Baruh ata Adonaj, hazan et hakol.

Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji prehranjuje sve što živi.

Pomozi devojčici da pronade Afikoman

MANISH-TA-NA HA - LAY-LA HA-ZE MI - KO-OL HA-LEY-LOT MI - KO-OL HA-LEY-LOT SHE-BE
7
HOL HA-LEY-LOT A - NU OH-LIM HA - ME-ETZ U-MA - TZA HA - ME-ETZ U-MA - TZA HA -
13
LAY - LA HA - ZE HA - LAY - LA HA - ZE HA - LAY - LA HA - ZE HA -
16
LAY - LA HA - ZE KU - LO MA - TZA KU - LO MA - TZA

MA NIŠTANA

Ma ništana halajla haze mikol halejlot?

Šebehol halejlot anu ohlin hamec umaca. Halajla haze kulo maca.

Šebehol halejlot anu ohlin šear jerakot. Halajla haze maror.

Šebehol halejlot ejn anu matbilin afilu paam ehat. Halajla haze štej feamim.

Šebehol halejlot anu ohlin bejn jošvin uvejn mesubin, halajla haze kulanu mesubin.

Zašto je ova noć drugačija od svih drugih noći?

Svih drugih noći jedemo sav taj hamec ili maca, zašto ove noći jedemo samo maca?

Svih drugih noći jedemo sve povrće, zašto ove noći jedemo gorke trave?

Svih drugih noći obično ne umačemo jednu hranu u drugu, a večeras – dva puta? Umačemo karpas povrće u slanu vodu i maror u haroset?

Svih drugih noći jedemo i sedeći i naginejući se, zašto se ove noći naslanjamo na jastuk?

Had gadja, had gada.
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Veata šunra,
veahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaata halba,
venašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaata hutra,
vehika lehalba,
denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaata nura,
vesaraf lehutra,
dehika lehalba,
denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaata maja,
vekava lenura,
desaraf lehutra,
dehika lehalba,
denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaata tora,
vešata lemaja,
dekava lenura,
desaraf lehutra,
dehika lehalba,

denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaeata hašohet,
vešahat letora,
dešatah lemaja,
dekava lenura,
desaraf lehutra,
dehika lehalba,
denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaeata malah hamavet,
vešahat lešohet,
dešahat letora,
dešatah lemaja,
dehava lenura,
desaraf lehutra,
dehika lehalba,
denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja.

Vaeata HaKadoš Baruh Hu,
vešahat lemalah hamavet,
dešahat lašohet,
dešahat letora,
dešatah lemaja,
dehava lenura,
desaraf lehutra,
dehika lehalba,
denašah lešunra
deahal legadja
dizvan aba bitrej zuzej,
had gadja, had gadja

Had gadja

Dečija narodna
pesma na
aramejskom
jeziku, pomešana
sa hebrejskim,
koja se peva po
završetku Sedera,
prve večeri
Pesaha.

HAD GADJA (JEDNO JARE)

Jedno jare, jedno jare.

Koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došla mačka i pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došao pas i ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došao štap i udario psa koji je ujeo mačku koja je ujela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došla vatra i izgorela štap koji je udario psa koji je ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došla voda i ugasila vatru koja je izgorela štap koji je udario psa koji je ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došlo june i popilo vodu koja je ugasila vatru koja je izgorela štap koji je udario psa koji je ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare..

Tada je došao mesar i zaklao june koje je popilo vodu koja je ugasila vodu koja je ugasila vatru koja je izgorela štap koji je udario psa koji je ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došao Anđeo Smrti i ubio mesara koji je zaklao june koje je popilo vodu koja je ugasila vatru koja je izgorela štap koji je udario psa koji je ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare.

Tada je došao Sveti, neka je Blagosloven On koji je uništio Anđela Smrti koji je ubio mesara koji je zaklao june koje je popilo vodu koja je ugasila vatru koja je izgorela štap koji je udario psa koji je ujeo mačku koja je pojela jare koje je otac kupio za dva zuzim, jedno jare, jedno jare

LEŠANA HABAA BEJERUŠALAJIM!
DOGODINE U JERUSALIMU!

Na kraju pevamo pesmu nade za jevrejski narod.

Am Izrael Haj

Am Izrael Haj,
Am Izrael Haj.
Am Izrael, Am
Izrael, Am
Izrael Haj.

Od avinu haj,
od avinu haj.
Od avinu, od
avinu, od
avinu haj.

HAG SAMEAH

KUTAK ZA RODITELJE

Praznik Pesah uvek pada u proleće, 15. dana meseca Nisana, koji se još u Tori naziva i Aviv (proleće). Pesah je u jevrejskoj tradiciji poznat još pod nekoliko imena: osim Hag haAviv (praznik proleća), on se naziva još i Hag Hamacot (praznik beskvasnih hlebova), kao i Z'man herutenu (vreme naše slobode).

Pesah je prvi od tri hodočasna praznika u jevrejskoj tradiciji (ostala dva su Šavuot i Sukot) koji istovremeno asociraju kako na jedan od značajnih perioda u jevrejskoj istoriji, tako i na obeležavanje određenog perioda u agrikulturalnoj godini. Pesah konkretno seća na dva aspekta jevrejskog kulturalno-istorijskog i privrednog života:

1. Narativ i simbolika Pesaha podsećaju na izlazak Jevreja iz Egipta, odnosno na duhovno i fizičko oslobođenje Jevreja od egipatskog ropstva. Kao što su Jevreji prilikom izlaska imali samo toliko vremena koliko da naprave beskvasni hleb koji će poneti sa sobom, tako i danas Jevreji širom sveta, slaveći Pesah i podsećajući se na ovaj deo istorije, za vreme osam dana trajanja praznika (u Izraelu sedam) jedu samo beskvasne hlebove koji se nazivaju maces ili macot, i uopšteno iz upotrebe izbacuju svu hranu koja sadrži hamec – kvasni element. Simbolički cilj izbacivanja kvasne hrane tokom osam dana trajanja Pesaha jeste:

- a) podsetiti se na pomenuti deo istorije – izlazak Jevreja iz egipatskog ropstva
- b) osloboditi se bilo kakve gordosti i veličine koja ometa kvalitetan život individue (a uz oslobađanje od gordosti dolazi i bolje razumevanje čitave priče o izlasku iz Egipta)

2. Pesah takođe simbolizuje i obeležavanje početka sezone žetve u Izraelu.

Pre Pesaha običaj je temeljno očistiti kuću od svega kvasnog i pripremiti je za praznik, a sam praznik otpočinje svečanom večerom koja sadrži obaveznih 15 delova, uz narativno i interpretativno izlaganje priče o izlasku iz Egipta. Na taj način svaka generacija i svaka individua je podstaknuta da svake godine pronade novo značenje i značaj suštine ovog praznika u svojoj aktuelnosti i svom savremenom životu.

SEDER PESAH

Reč „seder“ na hebrejskom znači red. Za praznik Pesah, pored uobičajenih stvari kao što su paljenje sveća, izgovaranje blagoslova i svečanog prazničnog obroka, prepričavamo priču o izlasku iz Egipta - priču o ropstvu i slobodi. O svim tim događajima pričamo prema određenom redu (seder), trudimo se da to ne bude samo priča puna činjenica već oživljavamo te događaje svake godine i pokušavamo da povežemo priču o Mojsiju i izlasku sa našim životima danas. Šta danas znači biti slobodan? Čega smo sve robovi? Da li imamo slobodu govora, mišnja, kretanja? Podsećamo se i pričamo o ljudima koji u svojim domovima, gradovima i državama još uvek nisu slobodni ljudi.

Seder počinjemo rečenicom: „Seti se kada smo bili robovi u zemlji egipatskoj...“ Ne samo da smo dobili slobodu pre nekoliko hiljada godina već je svaki put dobijamo tokom Pesaha.

Deo Sedera koji se zove Magid počinje rečenicom **“Ovo je hleb bede koji su jeli očevi naši u zemlji egipatskoj. Ko je god gladan, neka dođe i neka jede. Ko je god siromašan, neka dođe i neka slavi Pesah”.**

PESAH SEDER SIMBOLI

Maces – maces je hleb ropstva, ali i slobode. Priča kaže da kada su Jevreji užurbano napuštali Egipat, nisu imali vremena da sačekaju da se testo za hleb podigne, zbog toga se maces smatra glavnim simbolom Pesaha. Maces je beskvasni hleb koji se pravi od brašna koje od žetve nije dotaklo vodu. Testo nakon što se pripremi ne sme stajati nepečeno duže od 18 minuta. Za Pesah je micva (dobro delo) jesti maces.

Vino – za Pesah pijemo četiri čaše vina, koje simbolišu četiri rečenice koje je gospod Bog rekao deci Izraelskoj: „Ja sam vas vodio“, „Ja sam vas spasio“, „Ja sam vas otpustio“, „Ja sam vas izveo“.

Keara – seder tanjir, koji ima sedam udubljenja u koje stavljamo određene namirnice.

Zroa – komad mesa koji ima kost, simbolično prikazuje žrtvu koja se prinosila u Hram za vreme Pesaha.

Maror – gorke trave (zelena salata, luk, gorko povrće) simbolično prikazuju težak period sa kojim se jevrejski narod suočavao za vreme ropstva u Egiptu.

Karpas – zeleno povrće

Haroset – mešavina voća, oraha i vina. Ovakva mešavina simboliše cement, koji su Jevreji koristili kako bi napravili cigle.

Bejca – jaje simbolično prikazuje prvu žrtvu koja se prinosila u biblijsko vreme tokom praznika Pesah.

Hazeret – gorko povrće, ono mora biti različito od onog koje se koristilo za Maror.

15 KORAKA SEDERA

Kadeš – blagoslovimo praznik tako što izgovaramo Kiduš i ispijamo prvu čašu vina

Urhac – peremo ruke pre nego što okusimo Karpas (ne izgovaramo blagoslov)

Karpas – jedemo zeleno povrće i umačemo ga u slanu vodu, što simbolično predstavlja slane suze našeg ropstva

Jahac – lomi se srednji maces

Magid – centralni i najduži deo Sedera: pričanje priče o ropstvu, pošastima koje su napale Egipat, izlasku iz Egipta i oslobođenju iz ropstva

Rahac – peremo ruke pre jela (kažemo blagoslov za pranje ruku Netilat Jadaim)

Moci – kažemo blagoslov pre početka jela

Maca – kažemo blagoslov pre nego što pojedemo maces

Maror – kažemo blagoslov pre nego što probamo gorke trave

Koreh – jedemo Hilelov sendvič (maror i haroset stavi se između dva komada macesa i pojede se). On simbolično prikazuje da naš život može biti takav – gorak kao Maror zbog ropstva i sladak kao sloboda.

Šulhan Oreh – Praznični obed

Cafun – jede se komad macesa iz Afikomana

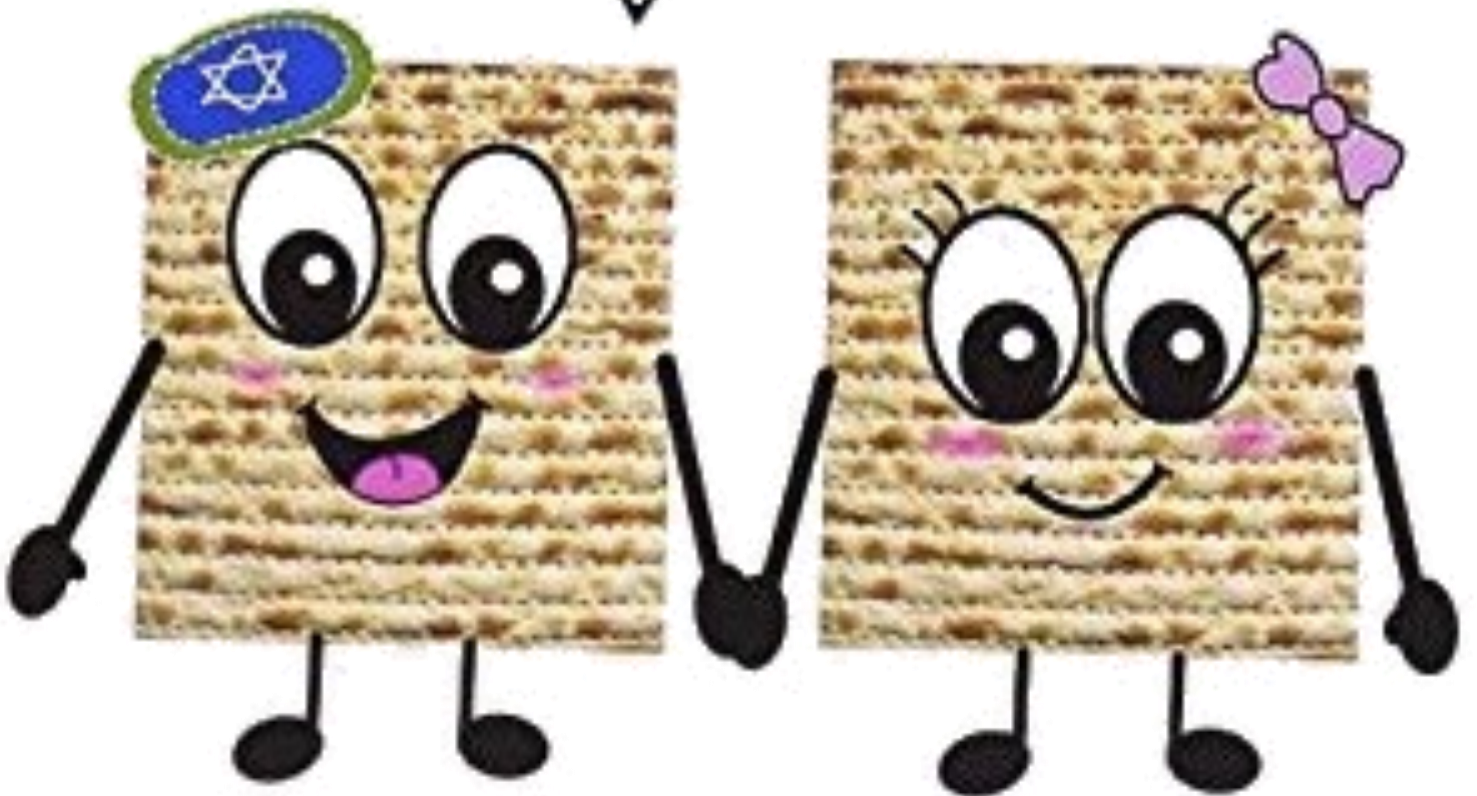
Bareh – kažemo Birkat Hamazon nad trećom čašom vina

Halel – četvrta čaša vina

Nirca – poslednji deo Sedera, kada izgovaramo završnu molitvu i pevamo praznične pesme

HAG SAMEAH!

Ledor Vador